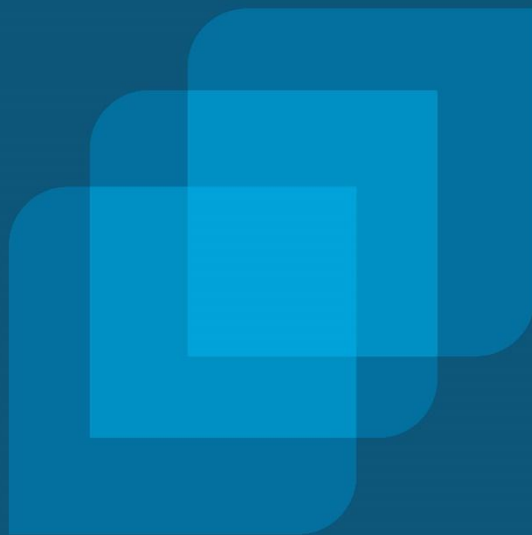

Kontrollutvalgs-
sekretariatet Innlandet
kommunalt oppgavefellesskap

Årsrapport 2024

Kontrollutvalget Gausdal kommune

Innhold

1. Innledning	2
2. Kontrollutvalget.....	2
3. Kompetanse og opplæring	2
4. Kontrollutvalgets arbeid i 2024	3
4.1. Møter	3
4.2. Regnskapsrevisjon	3
4.2.1. Uttalelse til årsregnskap og årsberetning for 2023	3
4.2.2. Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen.....	3
4.3. Forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller.....	4
4.3.1. Risiko- og vesentlighetsvurderinger og plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll.....	4
4.3.2. Forvaltningsrevisjoner og/eller eierskapskontroller som er behandlet i 2024	5
4.3.3. Oppfølging av tidligere gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller	5
4.3.4. Foranalyser og prosjektplaner som er behandlet i 2024.....	5
4.4. Oppfølging av revisjonen	6
4.5. Budsjett og forbruk i 2024.....	6
4.5.1. Budsjett 2024	7
4.5.2. Forbruk 2024	7
4.5.3. Budsjett 2025	8
4.6. Kontrollutvalgets årsrapport for 2023.....	8
4.7. Års- og møteplan for kontrollutvalget for 2025.....	8
4.8. Oppfølging av politiske vedtak.....	8
4.9. Rutiner for kontrollutvalget.....	8
4.10. Orienteringer i 2024.....	8

1. Innledning

Kontrollutvalget er et lovpålagt organ, som på vegne av kommunestyret skal føre kontroll med den kommunale forvaltningen, jf. kommuneloven. Kontrollutvalget skal årlig rapportere om aktiviteten og resultatet av sitt arbeid til kommunestyret, og har utarbeidet en årsrapport for utvalgets arbeid i 2024. Årsrapporten bør ses i sammenheng med vedtatte planer.

2. Kontrollutvalget

Kontrollutvalget for perioden 2023-2027 ble valgt i konstituerende møte den 19.10.2023:

Medlemmer	Varamedlemmer
Ola Svendsrud (leder), Ap Marit Helene Flutuen Ringen (nestleder), BGL Yvonne B. Denneche, Ap	1. Inger Lauvålien, Ap 2. Torgun Holm Maurseth, BGL 3. Roar Steinslien, Ap 4. Reidun Opsahlhagen, BGL 5. Anne Synnøve Skansen Østensen, Ap
Jon Arild Sagheim, Sp Kari Kirkebø, Sp	1. Camilla Lien, V 2. Guro Karoline Flugon Aase, MDG 3. Hans Forrestad, Sp 4. Ola Kleiven, Sp

Sekretariat for kontrollutvalget er Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet KO, et kommunalt oppgavefellesskap mellom kommunene Lillehammer, Gausdal og Øyer samt Innlandet fylkeskommune.

3. Kompetanse og opplæring

Kunnskap om kontrollutvalgets rolle, oppgaver, og lovverk er nødvendig for å utføre de oppgaver som fremgår av lov og forskrift.

Kontrollutvalget benytter ofte muligheten til å be om orienteringer fra kommunedirektøren for å få kjennskap til og status om aktuelle tema, samt bli kjent i organisasjonen. Dette er også en viktig kontrollform som er med på å gi utvalget god forståelse for risikobildet i kommunen.

Kontrollutvalget inviteres årlig til kontrollutvalgskonferansen i regi av NKRF. Dette er en viktig samling for opplæring og kompetanseheving av medlemmene, og en nyttig arena der kontrollutvalgsmedlemmer fra hele landet møtes for drøfting av aktuelle saker. Fire medlemmer av kontrollutvalget deltok på denne 31. januar - 1.februar 2024.

4. Kontrollutvalgets arbeid i 2024

4.1. Møter

Utvalget har i løpet av året hatt seks møter og behandlet 45 saker. Flere temaer er også drøftet under eventuelt, referatsaker eller orienteringer. Møtene er åpne. Ordfører og oppdragsansvarlig revisor har møte- og talerett i utvalgets møte.

4.2. Regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget har i tråd med regelverket behandlet følgende saker knyttet til kommunens årsregnskap og årsberetning i løpet av 2024:

4.2.1. Uttalelse til årsregnskap og årsberetning for 2023

Kontrollutvalget fikk en presentasjon av kommunens årsregnskap og årsberetning for 2023 den 30.04.2024 og behandlet deretter sin uttalelse til dette. Utvalgets uttalelse lå ved når årsregnskap og årsberetning ble behandlet av kommunestyret den 23.05.2024.

Revisor hadde ingen merknader i revisjonsberetningen eller årsoppgjørsmemoratet som krevde særskilt oppfølging for kontrollutvalget.

4.2.2. Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen

Kontrollutvalget behandlet denne kontrollen 03.12.2024. Temaet for kontrollen basert på regnskapstall for 2023, omhandlet oppstilling av kapitalvarer og dokumentasjon på bruk av kapitalvarer. Basert på kontrollen avga revisor en konklusjon med forbehold, noe som resulterte i et nummerert brev. De konkluderte med: *Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis kan vi ikke konkludere med at kommunen i det alt vesentlige har etterlevd bestemmelsene som gjelder for oppstilling av kapitalvarer og dokumentasjon på bruk av kapitalvarer for ett av de fem undersøkte forholdene. For fire av de undersøkte forholdene, punkt 2 til 5, har vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Gausdal kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd bestemmelsene som gjelder for oppstilling av kapitalvarer og dokumentasjon på bruk av kapitalvarer.*

Revisor anbefalte kommunen «å etablere rutiner og internkontroll som sikrer etterlevelse av regelverket for merverdiavgift, oppstilling av kapitalvarer jf. § 9-1-2 Registrerings- og dokumentasjonsplikt mv. ved anskaffelse og framstilling av kapitalvarer, herunder oppbevaring av dokumentasjonen i fem år etter siste år i justeringsperioden.».

Kontrollutvalget skal påse av nummererte brev følges opp. Kommunedirektøren ble derfor innkalt til møtet den 03.12.2024 for å orientere om oppfølgingen av kontrollen. Lillehammer, Gausdal og Øyer kommuner hadde i etterkant av den gjennomførte kontrollen gått til innkjøp av et felles system for å håndtere dette riktig. Kontrollutvalget tok informasjonen til orientering og ser at kommunen har fulgt opp anbefalingene, og benytter årsrapporten til å melde dette tilbake til kommunestyret.

I samme møte behandlet kontrollutvalget sak om risikovurderinger som ligger til grunn for forenklet etterlevelseskontroll som skal gjennomføres for 2024. Temaet vil da være attestasjon- og anvisningskontroll. Resultat vil bli lagt fram i 2025.

4.3. Forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller

Kontrollutvalget skal se til at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet, og av selskaper kommunen har eierinteresser i. Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra fylkestingets vedtak.

Kontrollutvalget skal også føre kontroll med at formålet med kommunens eierskap blir ivarettatt og at eierstyringen er god. Kommunens eierstrategi og eiermelding er grunnlaget for eierstyringen.

Nedenfor gis en status på planarbeidet, forvaltningsrevisjonsprosjekter og andre undersøkelser som ble behandlet i 2024.

4.3.1. Risiko- og vesentlighetsvurderinger og plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper. Det samme gjelder for plan for eierskapskontroll.

Risiko- og vesentlighetsvurderinger for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll ble utarbeidet av kontrollutvalgssekretariatet etter flere innspill fra møter i kontrollutvalget og administrasjonen. De ulike politiske utvalgene ble også invitert til å komme med innspill til kontrollutvalgets planarbeid. Vurderingene ble behandlet i kontrollutvalgets møte den 17.09.2024.

Plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll for perioden 2024 -2027 ble vedtatt i oktober. Forslaget ble oversendt kommunestyret som sluttet seg til kontrollutvalgets prioriteringer og vedtok planene den 28. november 2024. I kommunestyrets behandling ble følgende protollert: *Kommunestyret vedtar plan for forvaltningsrevisjon 2024-2027 og slutter seg til kontrollutvalgets valg av tema i planen. Avtaleoppfølging tas inn som et alternativ område som det kan ses på. Kontrollutvalget gis fullmakt til å gjøre endringer i planen.*

Kontrollutvalget har prioritert 6 tema for forvaltningsrevisjoner i planperioden:

- IKT-sikkerhet
- Interkommunal legevakt
- Bruk av avvikssystemet
- Tildeling av tjenester innen helse og omsorg
- Rekruttering og kompetanseheving innen helse og omsorg (samt vurdere å se på styring og drift av tjenestene)
- HMS-arbeid (inkl. oppfølging av sykefravær, vold og trusler mm)

Andre aktuelle tema utvalget vil eller kan se på:

- Innkjøp
- Næringsutvikling

- Integrering og inkludering av flyktninger
- Ufrivillig skolefravær
- Styring og drift av kommunale barnehager
- Kommunens klima, natur og miljøarbeid – bærekraft
- Avtaleoppfølging (basert på behandling i kommunestyret)

Kontrollutvalget har prioritert følgende tema for eierskapskontroll i planperioden:

- Oppfølging av gjennomført generell eierskapskontroll inkl. forvaltningsrevisjon i utvalgte selskaper

4.3.2. Forvaltningsrevisjoner og/eller eierskapskontroller som er behandlet i 2024

Følgende rapporter er oversendt kommunestyret for sluttbehandling i 2024-starten av 2025 (tall i parentes viser til saksnummer i kommunestyret):

- ✓ Interkommunal legevakt (PS 5/2025)

Ferdig revisjonsrapport ble behandlet av kontrollutvalget den 03.12.2024 og av kommunestyret den 03.01.2025. Kommunedirektøren skal gi kontrollutvalget en tilbakemelding innen juni 2025 på oppfølgingen av anbefalingene, som er gitt til Lillehammer kommune som er vertskommune.

- ✓ Eierskapskontroll Gausdal kommune inkl. forvaltningsrevisjon i noen utvalgte selskaper (PS 32/2024)

Kontrollen ble bestilt av det forrige kontrollutvalget og lagt fram den 30.04.2024 for kontrollutvalget og den 23.05.2024 for kommunestyret. Kontrollutvalget vil følge opp anbefalingene i 2025.

4.3.3. Oppfølging av tidligere gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller

Kontrollutvalget skal sikre at anbefalinger og funn i forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller følges opp av administrasjonen. I 2024 har det ikke vært noen tidligere revisjoner som kontrollutvalget har fulgt opp.

4.3.4. Foranalyser og prosjektplaner som er behandlet i 2024

I løpet av 2024 har kontrollutvalget behandlet noen foranalyser og prosjektplaner. Noen har endt opp med bestilling av forvaltningsrevisjon, eller følges opp på annet vis. Dette gjelder følgende tema:

- ✓ Status – oppdatert prosjektplan om IKT-sikkerhet i Lillehammerregionen

Kontrollutvalget i forrige valgperiode hadde i fellesskap med kontrollutvalgene i Øyer og Lillehammer bestilt en foranalyse om IKT-sikkerhet. Kontrollutvalget i Gausdal bestilte et revisjonsprosjekt også, men det nye kontrollutvalget fikk en statusrapport fra revisjonen den 15.02.2024, slik at de skulle være kjent med bestillingen. Det var da også gjort noen presiseringer i prosjektplanen. Forvaltningsrevisjonsrapporten om

IKT-sikkerhet legges fram i 2025. De andre to kontrollutvalgene bestilte prosjekt litt senere enn Gausdal.

- ✓ Oppdatert prosjektplan om Interkommunal legevakt

Den 15.02.2024 behandlet kontrollutvalget en oppdatert prosjektplan om interkommunal legevakt på Lillehammer. Prosjekt var bestilt i fellesskap i forrige perioden i samarbeid med kontrollutvalgene i Lillehammer og Øyer. Nyvalgt kontrollutvalg opprettholdt bestillingen.

4.4. Oppfølging av revisjonen

Kontrollutvalget har et påseansvar overfor revisjonen, jf. kommunelov med forskrifter.

I løpet av året har kontrollutvalget fulgt sine oppgaver med å påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning og at kommunens årsregnskap blir revidert på en betryggende måte. Dette gjøres via tertialvis rapportering, presentasjon av revisjonsstrategi og løpende dialog med revisjonen der det bl.a. settes fokus på om revisjonsarbeidet foregår i samsvar med de bestemmelser som følger av lov og forskrift, god kommunal revisjonsskikk og avtale med revisor.

Videre ser kontrollutvalget til at oppdragsansvarlig revisor oppfyller lovbestemte krav til kvalifikasjoner (regnskapsrevisjon) og krav til uavhengighet og objektivitet.

Innlandet Revisjon IKS er underlagt NKRFs kvalitetskontroll. Når det gjelder pris på revisjonstjenester, så står det i oppdragsavtalen at IRev IKS skal delta i NKRFs årlige landsomfattende prissammenligning med andre revisjoner i landet. Kontrollutvalget får årlig presentert resultatet av undersøkelsen.

Kontrollutvalget behandler årlig en sak som dokumenterer kontrollutvalgets løpende påseansvar med revisjonen. Evalueringen er basert på anbefalinger gitt av NKRF. Kontrollutvalgets påseansvar med revisjonen 2024 ble behandlet den 03.12.2024.

4.5. Budsjett og forbruk i 2024

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2 sier at «*Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjettet etter kommuneloven § 14-3 tredje ledd til kommunestyret eller fylkestinget.*»

God praksis tilsier at kommunestyret får kontrollutvalgets budsjett til særskilt behandling dersom kommunedirektøren/formannskapet foreslår en lavere budsjettramme for kontrollutvalget enn utvalgets eget forslag. Bakgrunnen for dette er at en eventuell reduksjon av budsjettet, foretatt av kommunedirektøren og/eller formannskapet (som begge er underlagt kontroll av kontrollutvalget), skal bli realitetsbehandlet i kommunestyret.

Det er tre områder som skal innarbeides i totalbudsjettet for kontrollutvalget:

- Kontrollutvalgets drift
- Kommunens utgifter til sekretariatsordningen Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet KO
- Kommunens utgifter til revisjonsselskapet Innlandet Revisjon IKS

4.5.1. Budsjett 2024

Kontrollutvalget vedtok forslag til sitt budsjett for 2024 den 19.09.2023. De foreslo en total ramme på 1 605 000 kroner, dette var før timespris var avklart fra revisjonen.

Kommunestyret vedtok årsbudsjett den 12.12.2024 og vedtok en total ramme til kontrollutvalget på 1 616 000 kroner.

4.5.2. Forbruk 2024

Revisjonsomfanget varierer fra år til år. Særlig gjelder dette forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, som er basert på bestillinger fra kontrollutvalget. Dette er igjen basert på vurderinger om risiko og vesentlighet. I 2024 har utvalget har stort fokus på å utarbeide planer for innværende valgperiode.

Når det gjelder regnskapsrevisjon, så har ikke kontrollutvalget stor påvirkning. Her følges lovbestemmelser og praksis rundt god regnskapsskikk. Om revisjonen trenger mer tid ett år enn oppdragsavtalen tilsier, så er ikke dette noe kontrollutvalget kan hindre.

Revisjonstjenester i 2024 fordeler seg på denne måten:

- Regnskapsrevisjon inkludert attestasjoner og veiledning; 577 timer 678 222 kroner
- Bestilt forvaltningsrevisjon og selskapskontroll; 298 timer 393 233 kroner
- Møter i kontrollutvalget og kommunestyret; 12 timer 15 721 kroner

Til sammen er det benyttet revisjonstjenester for 1 087 176 kroner. Det vil si et mindreforbruk innen revisjonstjenester i 2024 på 101 949 kroner sammenlignet med oppdragsavtalen. I henhold til selskapsavtalen og oppdragsavtalen har Innlandet Revisjon IKS sendt avregninger i løpet av kalenderåret som tilsvarer oppdragsavtalen for 2024 – til sammen 1 189 125 kroner. For mye innbetalt i løpet av 2024 blir trukket fra faktura for andre tertial i 2025.

Gausdal kommunes andel av samarbeidet Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet KO ble 235 600 kroner, mens budsjettet var på 277 000 kroner. Det vil si et mindreforbruk på ca. 40 000 kroner.

Utgifter til drift av kontrollutvalgets endte på 71 690 kroner i 2024. I kommunens regnskapssystem er det registrert et budsjett på 96 470 kroner på de samme postene.

Totalt har det vært et forbruk innen kontrollutvalgets ansvarsområde i 2024 på 1 394 468 kroner. Regulert budsjett i kommunen var på 1 616 044 kroner. Det gir et mindreforbruk i 2024 på nesten 222 000 kroner.

Oppsummert:

	Budsjett KU	Regnskap	Resultat
KSI KO	277 000 kr	235 600 kr	
Innlandet Revisjon IKS	1 189 000 kr	1 087 176 kr	
Kontrollutvalgets drift	150 000 kr	71 690 kr	
SUM	1 616 000 kr	1 394 468 kr	221 575 kr

Hovedårsaken til mindreforbruk er at en bestilt forvaltningsrevisjon om IKT-sikkerhet har strekt noe ut i tid grunnet endringer blant ansatte i revisjonen.

4.5.3. Budsjett 2025

Kontrollutvalget behandlet sitt budsjett for 2025 på møtet den 29.10.2024 og foreslo 1 717 000 kroner som total budsjettramme, med utgangspunkt i følgende fordeling:

- Kontrollutvalgets drift 150 000 kroner
- Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet 289 000 kroner
- Innlandet Revisjon IKS 1 278 000 kroner

Kommunestyret vedtok budsjett for 2025 i desember 2024. Kontrollutvalgets forslag ved vedlagt saken. Kommunestyret vedtok en ramme for kontroll og tilsyn på 1 664 000, altså 53 000 mindre enn foreslått fra kontrollutvalget. Utvalget har fortsatt midler på fond, og endrer dermed ikke oppdragsavtalen med revisjonen av denne grunn.

4.6. Kontrollutvalgets årsrapport for 2023

Kontrollutvalget behandlet sin årsrapport for 2023 den 15.02.2024. Kommunestyret tok årsrapporten til orientering den 20.03.2024.

4.7. Års- og møteplan for kontrollutvalget for 2025

Den 03.12.2024 vedtok kontrollutvalget års- og møteplan for 2025. Års- og møteplanen ble sendt kommunestyret til orientering og ble behandlet der i starten av 2025.

4.8. Oppfølging av politiske vedtak

Rapporter om oppfølging av politiske vedtak behandles av kontrollutvalget ca. 2 ganger per år før de sendes videre til kommunestyret. Kommunedirektøren er til stede i kontrollutvalgets møter for å svare på spørsmål som gjelder rapporten. I 2024 ble denne rapporten behandlet av kontrollutvalget den 15.02.2024 og 17.09.2024. Rapport per 31.12.2024 behandles på det andre møtet i 2025. Gausdal kommune ser ut til å ha en god oppfølging av de politiske vedtak som er fattet.

4.9. Rutiner for kontrollutvalget

Kommunestyret har vedtatt et reglement for kontrollutvalget. I tillegg har kontrollutvalget vedtatt en kort rutinebeskrivelse. Denne omhandler mer praktiske deler rundt kontrollutvalgets arbeid, som innkalling, protokoll, håndtering av henvendelser mm. Denne rutinen ble vedtatt den 30.04.2024 og gjelder for hele valgperioden.

4.10. Orienteringer i 2024

Kontrollutvalget har i løpet av året fått flere orienteringer. Dette kan være tema som står i plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, men hvor det i første omgang ønskes mer informasjon. Det kan også være tema som dukker opp underveis og som kontrollutvalget ønsker nærmere informasjon om.

Utvalget har også fått orienteringer fra Innlandet Revisjon IKS. Dette er tema som først og fremst inngår i utvalgets påserolle overfor revisjonen, og omtales ikke nærmere her. Orienteringer som gis knyttet opp mot saksbehandling omtales under aktuell sak, og ikke i denne oversikten.

Kontrollutvalget har fått følgende orienteringer i 2024:

Møte 15.2.2024

- Det overordnede utfordringsbildet for Gausdal kommune
- Kafedrift i kommunehuset

Møte 30.4.2024

- Elevundersøkelsen
- Årsregnskap og årsberetning for 2023

Møte 17.9.2024

- Nærvær og oppfølging av sykefravær
- Bærekraft og innsparingstiltak

Møte 3.12.2024

- Håndtering av avvik og varslingssaker
- Tildeling av tjenester innen helse og omsorg

Gausdal, den 29.04.2025

Ola Svendsrud (sign)

(leder)

Marit Helene Flutuen Ringen (sign)

(nestleder)

Yvonne Denneche (sign)

Jon Arild Sagheim (sign)

Kari Kirkebø (sign)